

Džeјms M. Keјn

**POŠTAR
UVEK
ZVONI
DVAPUT**

Prevela
Dijana Radinović

— Laguna —

Naslov originala

James M. Cain

THE POSTMAN ALWAYS RINGS TWICE

Copyright © 1934 by James M. Cain

Copyright renewed © 1962 by James M. Cain

This translation published by arrangement with Alfred
A. Knopf, an imprint of The Knopf Doubleday
Group, a division of Penguin Random House, LLC.

Translation copyright © 2020 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Vinsentu Lorensu

Prvo poglavlje

Izbačen sam iz kamiona sa senom negde oko podneva. Uskočio sam u njega prethodne noći dole kod granice, i čim sam se uvukao pod ceradu, zaspao sam. Trebalo mi je sna posle tri nedelje u Tihuani i još sam spavao kad se kamion zaustavio kraj puta da se motor ohladi. Onda su videli moju nogu kako viri i izbacili me. Probao sam da se izvučem na šalu, ali samo su belo zurili u mene i štos mi nije uspeo. Al' dali su mi cigaretu, pa sam se zaputio drumom da nađem nešto da pojedem.

Tad sam nabasao na gostionicu *Tvin ouks*. Bilo je to obično drumsko svratište kakvih u Kaliforniji ima milion. Dole je bio restoran, gore stan u kom su živele gazde, s jedne strane benzinska pumpa, a iza pet-šest kućica koje su nazivali motelom. Upao sam unutra i zagledao se u put. Kad se Grk pojavio, pitao sam ga je li navraćao jedan tip u kadilaku. Treba da dođe ovamo po mene, rekao sam, pa da ručamo. Danas nije, kazao je Grk. Postavio mi je jedan sto i pitao me šta ću.

Zatražio sam mu đus, kornfleks, jaja na oko i prženu slaninu, enčiladu, palačinke i kafu. On se ubrzo vratio noseći đus i kornfleks.

– Ček' samo malo. Moram nešto da ti kažem. Ako se onaj tip ne pojavi, moraćeš da mi daš na reč. Rekao je da će da me časti jer sam kratak s lovom.

– Važi. Navali.

Videh da me je provalio, pa sam prestao s pričom o tipu u kadilaku. Ubrzo shvatih da nešto hoće.

– Je li, šta radiš? Čime se baviš?

– O, svim i svačim. Što?

– Kol'ko imaš godina?

– Dvadeset četiri.

– Mlad si. Dobro bi mi došô neko mlad. Da mi pomogne.

– Lepo ti je ovde.

– Vazduh je dobar. Nema magle kô u Los Anđelesu.

Uopšte nema magle. Fin i čist vazduh, uvek čist.

– Noću je sigurno divan. Već mogu da ga namirišem.

– Dobro se spava. Razumeš se u kola? Znaš da ih popravljaš?

– Nego! Rođen sam za mehaničara.

Nastavio je da priča o vazduhu i kako puca od zdravlja otkako je kupio to mesto, i kako mu nije jasno zašto nijedan radnik neće da se zadrži kod njega. Meni je jasno, ali ostajem zbog klope.

– Je li, šta misliš, da l' bi ti se ovde dopalo?

Ja sam dotad već popio kafu i pripalio cigaru koju mi je dao. – Reći ću ti kako stoje stvari. Muka je u tome što imam još nekoliko ponuda. Ali razmisliću. Veruj mi da hoću.

* * *

A onda sam je video. Bila je pozadi, u kuhinji, pa je došla da raskloni moj sto. Sem što je bila zgodna, nije bila neka lepotica, ali delovala je nekako sumorno i imala napućene usne, koje sam poželeo da zdrobim.

– Ovo mi je žena.

Nije me ni pogledala. Klimnuo sam glavom Grku, mahnuo cigarom i to je bilo to. Otišla je odneviši posuđe i kao da nije ni dolazila što se nas tiče. Potom sam i sam otišao, al' vratio sam se posle pet minuta, da ostavim poruku za onog tipa u kadilaku. Pustio sam Grka da me pola sata ubeđuje da prihvatim posao, i na kraju sam se našao na pumpi, da krpim bušne gume.

– Ej, a kako se zoveš?

– Frenk Čejmbers.

– Ja sam Nik Papadakis.

Rukovali smo se, pa je otišao. Minut kasnije čuo sam ga kako peva. Imao je sjajan glas. Sa pumpe mi se pružao dobar pogled na kuhinju.

Drugo poglavlje

Oko tri sata došao je neki tip besan kô ris jer mu je neko nalepio nalepnicu na leptir-staklo. Morao sam da odem u kuhinju da mu je skinem na pari.

– Enčilade? Bogami, vi baš znate da ih pravite.

– Ko to „mi“?

– Pa ti i gospodin Papadakis. Ti i Nik. Ona što sam je pojeo za ručak bila je kô bombona.

– Oh.

– Imaš krpu? Nešto čime mogu da držim ovo staklo?

– Nisi to mislio.

– Nego šta sam.

– Misliš da sam Meksikanka.

– Ni slučajno.

– Da, da, misliš. I nisi prvi. E pa, čuj. Ja sam bela kô i ti. Vidiš? Možda imam crnu kosu i malo podsećam na njih, ali sam bela kô ti. Ako hoćeš da ti ovde bude dobro, nemoj to da zaboraviš.

– Al' ti ne ličiš na Meksikanku.

– Lepo ti kažem, bela sam kô ti.

– Ne, uopšte ne ličiš na Meksikanku. Meksikanke imaju široke bokove, debele noge, grudi do brade, žutu kožu i kosu kao premazanu salom. Ti tako ne izgledaš. Sitna si i imaš lepu belu kožu, a kosa ti je meka i kovrdžava iako je crna. Jedino što imaš kô one jesu zubi. Sve Meksikanke imaju bele zube, mora im se priznati.

– Devojačko prezime mi je Smit. Baš i ne zvuči meksikanski, je li?

– I ne baš.

– Uz to, uopšte nisam odavde. Iz Ajove sam.

– Smit, a? A kako se zoveš?

– Kora. Možeš tako da me zoveš ako hoćeš.

To mi je potvrdilo ono što sam samo nagađao kad sam ušao tamo. Nije to bilo zbog enčilada koje je morala da sprema niti zbog toga što je imala crnu kosu. Imala je osećaj da nije bela zato što je bila udata za onog Grka i još se plašila da ću početi da je zovem gospođa Papadakis.

– Kora. Važi. A ti mene zovi Frenk.

Prišla je da mi pomogne da očistim ono leptir-staklo. Bila mi je tako blizu da sam osećao njen miris. Dobacio sam joj na samo uho, gotovo šapatom: – Nego, otkud to da si se udala za ovog Grka?

Trgla se kao da sam je ošinuo bičem. – Šta se to tebe tiče?

– Tiče me se, nego!

– Evo ti tvoje staklo.

– Hvala.

Izašao sam. Dobio sam šta sam hteo. Zadao sam joj udarac, i to tamo gde je boli. Odsad će sve biti između nas dvoje. Možda neće reći *da*, ali me neće ni zavlačiti. Znala je na šta sam mislio i znala je da sam je pročitao.

Uveče za večerom Grk se naljutio na nju što mi nije dala više prženih krompirića. Želeo je da mi se tu dopadne, da ne odem poput ostalih.

- Daj čoveku da jede.
- Na šporetu su. Nek uzme sam.
- U redu je. Imam još.

Al' on nije hteo da se ostavi toga. Da je imao trunku pameti, znao bi da se nešto krije iza toga jer ona – evo ja ću to reći – nije bila žena koja će pustiti muškarca da se sam služi. Ali bio je glup i nastavio je da zvoča. Sedeli smo za kuhinjskim stolom, on na jednom kraju, ona na drugom, a ja na sredini. Nisam gledao u nju, ali video sam njenu haljinu. Bila je to bela bolničarska haljina kakvu nose sve žene, bilo da rade u zubarskoj ordinaciji ili u pekari. Jutros je bila čista, ali sad je bila pogužvana i zaprljana. Osećao sam njen miris.

– O zaboga!

Ustala je da donese krompir. Haljina joj se načas rastvorila i video sam joj nogu. Kad mi je donela krompir, nisam mogao da ga jedem. – Eto ti sad. Posle svega više ga neće.

- Dobro. Al' može da ga jede ako bude hteo.
- Nisam gladan. Najeo sam se za ručak.

Ponašao se kao da je izvojevao veliku pobeđu, pa sad može velikodušno da joj oprosti. – Dobra je ona. Ona je moja bela ptičica. Moja bela golubica.

Namignuo je i otišao gore na sprat. Ona i ja smo ostali za stolom i ni reč nismo progovorili. Vratio se sa velikom flašom i gitarom. Natočio nam je piće iz flaše, al' to je bilo slatko grčko vino od koga mi je pripala muka. Zapevao je. Imao je tenor, ali ne onaj umilni kakav čujete na radiju, već snažan, a visoke note pevao

je kroz jecaj kao sa Karuzove ploče. Al' nisam mogao sad da ga slušam. Bilo mi je sve gore i gore.

Video mi je lice i poveo me napolje. – Prijaće ti svež vazduh.

– Dobro je. Biće mi dobro.

– Sedi. Smiri se.

– Slobodno se vrati unutra. Samo sam se prejeo za ručak. Biće mi bolje.

Otišao je u kuću, a ja sam se isповраćao. Đavola je to bilo do ručka ili do krompira ili do vina. Toliko sam želeo onu ženu da nisam mogao ništa da zadržim u želucu.

Sutradan ujutru vetar je oborio firmu. Razduvao se u po noći, a do jutra je prešao u takvu oluju da je oborio tablu.

– Užas! Gle ovo!

– Duvao je jak vetar. Nisam mogao da spavam. Cele noći nisam oka sklopio.

– Ma dobro vetar. Nego gle firmu.

– Polomila se.

Uzeo sam da čačkam tablu da je popravim, a on bi izašao da me gleda šta radim. – Gde si uopšte nabavio ovu firmu?

– Bila je tu kad sam kupio lokal. Što?

– Ne valja ništa. Čudo da uopšte imaš posla.

Otišao sam da natočim benzin u jedna kola i ostavio ga da razmisli o tome. Kad sam se vratio, on je i dalje žmirkao u tablu prislonjenu uz izlog. Tri sijalice su se razbile. Uključio sam kabl, a pola preostalih sijalica nije radilo.

– Zameni sijalice i okači je, biće dobro.

– Kako ti kažeš.

– Šta joj fali?

– Pa, zastarela je. Niko više nema firmu sa sijalicama. Svi imaju one neonske. Bolje se vide i troše manje struje. A i šta piše na njoj? Samo *Tvin ouks*. Ono „gostionica“ ne svetli. Meni to *Tvin ouks* baš i ne budi apetit. Ne poželim da svratim ovamo i pojedem nešto. Ta te firma košta, a ti toga nisi svestan.

– Samo je popravi i biće u redu.

– Što ne kupiš novu firmu?

– Nemam kad.

Ubrzo se, međutim, vratio s nekim papirom. Sam je nacrtao firmu i obojio je u crveno, belo i plavo. Na njoj je pisalo *Gostijonica Tvin ouks* i *Hrana, roštilj i čisti veceji* i *vl. N. Papadakis*.

– Sjajno. To će ih oboriti s nogu.

Pravilno sam napisao reči, a on im je dodao još poneku viticu.

– Nik, a što bismo uopšte kačili staru firmu? Što ne odeš danas do grada i poručiš da ti urade novu? Biće kô lutka, veruj mi da hoće. A i važno je. Kakva firma, takvo mesto, zar ne?

– Bogami, da znaš da hoću!

Do Los Anđelesa je bilo samo tridesetak kilometara, al' on se udesio kao da ide u Pariz, pa se odvezao odmah posle ručka. Čim je otišao, zaključao sam vrata. Uzeo sam tanjir koji je ostao za nekim tipom i odneo ga u kuhinju. Ona je bila tamo.

– Doneo sam ti tanjir iz trpezarije.

– O, hvala.

Spustio sam ga, a viljuška je zazvečala poput daira.

– Htela sam i ja da pođem, ali sam stavila nešto da se kuva, pa sam pomislila da je bolje da ostanem.

– I ja imam dosta posla.

– Je l' ti bolje?

– Dobro mi je.

– Ponekad čoveku smeta i neka sitnica. Kad promeniš vodu ili tako nešto.

– Verovatno sam se prejeo za ručak.

– Šta je to?

Neko je bio ispred i drmao vrata. – Kao da neko pokušava da uđe.

– Frenk, jesu li vrata zaključana?

– Mora da sam ih zaključao.

Pogledala me je i prebledela. Prišla je dvokrilnim vratima i provirila kroz njih. Onda je otišla u trpezariju, ali se vratila za minut.

– Otišao je.

– Ne znam što sam zaključao.

– Zaboravila sam da ih otključam.

Ponovo je pošla u trpezariju, ali zaustavio sam je. – Nek ostanu zaključana.

– Onda niko ne može da uđe. Moram da kuvam. I da operem ovaj tanjir.

Privio sam je u zagrljaj i pribio usne uz njene... – Ujedi me! Ujedi me!

Ujeo sam je. Tako sam joj duboko zario zube u usne da mi je njena krv šiknula u usta. Slivala joj se niz vrat dok sam je nosio gore na sprat.

Treće poglavlje

Posle toga sam dva dana bio mrtav, ali Grk je bio ljut na mene, pa sam se provukao. Naljutio se što nisam popravio dvokrilna vrata koja su iz trpezarije vodila u kuhinju. Rekla mu je da su se zanjihala i udarila je u usta. Morala je nešto da mu kaže. Usne su joj natekle od mog ujeda. Kazao je da sam ja kriv što ih nisam popravio. Razvukao sam feder da malo popusti i problem je bio rešen.

Pravi razlog što se naljutio na mene bila je zapravo firma. Toliko se oduševio tom idejom da se uplašio kako ću reći da je bila moja, a ne njegova. Firma je bila takva da nisu mogli da mu je završe istog popodneva. Trebalo im je tri dana, a kad je bila gotova, otišao sam po nju i okačio je. Na njoj je bilo sve ono što je nacrtao na papiru, a i još ponešto. Bile su tu grčka i američka zastava, dve ruke što se rukuju i *Garantovano zadovoljstvo*. Sve je bilo napisano crvenim, belim i plavim neonskim slovima, a ja sam sačekao veče da je

uključim. Kad sam pritisnuo prekidač, firma je zasvetlela kao božićna jelka.

– Pa, video sam dosad bezbroj firmi, ali ovakvu nikad. Moram ti odati priznanje, Nik.

– Bogami... Bogami...

Rukovali smo se. Ponovo smo bili u ljubavi.

Sutradan sam na minut ostao nasamo s njom, pa sam je tako jako udario pesnicom u nogu da sam je umalo oborio.

– Što si takav? – Režala je kao puma. Sviđala mi se takva.

– Kako si, Koro?

– Nikako.

Otda sam ponovo počeo da osećam njen miris.

Jednog dana Grk je čuo da mu neki tip malo dalje uz put obara cenu benzina. Odmah je seo u kola da vidi o čemu je reč. Bio sam u svojoj sobi kad se odvezao i okrenuo sam se da se sjurim dole u kuhinju, ali ona je već stajala na mojim vratima.

Prišao sam joj i zagledao joj se u usne. Nisam još imao prilike da osmotrim kakve su. Otok joj je spao, ali videli su se tragovi zuba, mali plavi urezi u obe usne. Dotakao sam ih prstima. Bile su meke i vlažne. Poljubio sam ih, ali ne snažno, već nežno, sitnim poljupcima. Nikad dotle nisam razmišljao o tome. Ostala je kod mene sve dok se Grk nije vratio, nekih sat vremena. Ništa nismo radili. Samo smo ležali na

---

krevetu. Barušila mi je kosu i zurila u plafon kao da nešto razmišlja.

- Voliš pitu s borovnicama?
- Ne znam. Valjda.
- Napraviću ti je.

- Pazi, Frenk. Polomićeš mladice.

- Ma zabole me za mladice!

Uleteli smo u šumarak eukaliptusa kraj puta. Grk nas je poslao na tržnicu da vratimo neke šnicle za koje je rekao da ne valjaju, a kad smo pošli nazad, već se bilo smrklo. Skrenuo sam u šumarak i kola su poskakivala i odskakala, no stao sam tek kad smo duboko zašli među drveće. Ni svetla nisam ugasio, a ona mi se bacila oko vrata. Dobro smo se zasitili. Posle smo neko vreme samo sedeli. – Frenk, ne mogu više ovako.

- Ni ja.
- Ne mogu više ovo da podnesem. I moram da te se napijem, Frenk. Znaš na šta mislim? Da te se napijem.
- Znam.
- I mrzim onog Grka.
- Što si se udala za njega? Nisi mi to rekla.
- Ništa ti ja nisam rekla.
- Nismo traćili vreme na priču.
- Radila sam u jednoj birtiji. Posle dve godine u birtiji u Los Anđelesu odeš s prvim tipom koji ima zlatan sat.
- Kad si otišla iz Ajove?
- Pre tri godine. Pobedila sam na izboru za mis. Izabrali su me za mis srednje škole u De Mojnu. Tamo

sam živela. Nagrada je bila put u Holivud. Kad sam sišla s voza, njih petnaestoro me je fotografisalo, ali sam posle dve nedelje završila u birtiji.

– Što se nisi vratila?

– Nisam htela da im pričinim to zadovoljstvo.

– Jesi li dobila neku ulogu?

– Imala sam probu. Lice mi je bilo dobro. Ali sad se priča. Mislim u filmovima. I kad sam počela da pričam na ekranu, videli su tačno ko sam i šta sam, a i ja sam. Jeftina drolja iz De Mojna koja ima šanse da uspe na filmu koliko i majmun. Još i manje. Majmun bar može da te nasmeje. A od mene ti se samo smuči.

– A onda?

– A onda su me dve godine štivali za nogu i ostavljali mi sitan bakšiš i pitali me jesam li raspoložena za malu večernju zabavu. I ja sam ponekad išla na te zabave, Frenk.

– A onda?

– Znaš na kakve zabave mislim?

– Znam.

– A onda je naišao on. Otišla sam s njim i, tako mi svega, htela sam da ostanem s njim. Ali ne mogu to više da podnesem. Gospode, ličim li ti ja na belu ptičicu?

– Meni pre ličiš na crnu đavolicu.

– Ti znaš, zar ne? To mi se kod tebe sviđa. Ne moram stalno da se pretvaram. A i čist si. Nisi mastan. Frenk, imaš li ti pojma koliko to znači? Nisi mastan.

– Mogu da zamislim.

– Ne verujem. Muškarac ne može da zna šta to ženi znači. Kad moraš da budeš s nekim ko je mastan i od

koga ti pripadne muka kad te dodirne. Nisam ti ja neka đavolica, Frenk. Samo ne mogu to više da podnesem.

– Je l' to sad hoćeš mene da zavaraš?

– O, dobro. Jesam đavolica. Ali mislim da ne bih bila tako loša s nekim ko nije mastan.

– Koro, šta kažeš na to da nas dvoje pobegnemo?

– Razmišljam o tome, mnogo razmišljam o tome.

– Štućemo Grka i zbrisati. Prosto ćemo zbrisati.

– Gde?

– Bilo gde. Briga nas gde.

– Bilo gde. Bilo gde. A znaš kud to vodi?

– Svuda. Gde god nam se prohte.

– Ne, nije. Vodi u birtiju.

– Ne pričam ja o birtiji. Ja ti pričam o drumu. Zabavno je, Koro. Ja to najbolje znam. Znam mu svaku stopu. A umem i da se snađem. Zar ne želimo upravo to? Da budemo samo dve skitnice, što i jesmo.

– Prava si skitnica bio. Ni čarape nisi imao.

– Dopao sam ti se.

– Zavolela sam te. Volela bih te čak i da košulju nemaš. Zapravo, još više bih te volela bez košulje jer bih mogla da pipam ta tvoja lepa i čvrsta ramena.

– Nabacio sam ih mlateći se sa železničkom policijom.

– Sav si čvrst. Krupan, visok i čvrst. I imaš svetlu kosu. Nisi mali mlohavi masni tip koji svoju crnu kuštravu kosu svake noći maže losionom za brijanje.

– Mora da sjajno miriše.

– Ali tako neće moći, Frenk. Taj tvoj drum vodi pravo u birtiju i nigde drugde. Meni će zapasti birtija, a tebi neki bezvezan posao. Neki šugavi posao u nekom

servisu gde ćeš morati da nosiš kombinezon. Frenk, plakala bih kad bih te videla u kombinezonu.

– Pa?

Dugo je samo sedela i kršila mi ruku. – Frenk, voliš li ti mene?

– Da.

– Voliš li me toliko da ti ništa drugo nije važno?

– Da.

– Postoji način.

– Zar nisi maločas rekla da i nisi neka đavolica?

– Jesam i bila sam ozbiljna. Nisam ono što misliš da jesam, Frenk. Ja samo želim da radim i da postanem neko i nešto. Ali ne može se bez ljubavi. Znaš li to, Frenk? Bar žene ne mogu. Dobro, napravila sam jednu grešku. I sad moram bar jednom da budem đavolica da tu grešku ispravim. Ali ja zapravo nisam đavolica, Frenk.

– Za to te šalju na vešala.

– Ne ako uradiš sve kako treba. A ti si pametan, Frenk. Ni na tren te nisam zavarala. Smislićeš ti način, i to ne jedan. Ne brini. Nisam ja prva žena koja je morala da se pretvori u đavolicu da se izvuče iz škripca.

– Ništa mi nije uradio. Nije loš.

– Đavola nije! Smrdi kad ti kažem. Mastan je i smrdi. I zar stvarno misliš da ću dozvoliti da ti nosiš kombinezon na kome pozadi piše „Auto-delovi“ ili „Hvala i dođite nam opet“ dok on ima četiri odela i desetak svilenih košulja? Nije li pola onog restorana moje? Zar ja ne kuvam? I to dobro. Zar ti ne radiš svoje?

– Pričaš kao da je to u redu.

– A ko će sem tebe i mene da zna je li to u redu ili nije?

– Ti i ja.

– Upravo tako, Frenk. To je najbitnije, zar ne? Ne ti, ja i drum ili bilo šta drugo, već ti i ja.

– Ma mora da si đavolica! Ne bih se ovako osećao da nisi.

– To ćemo da uradimo. Poljubi me, Frenk. U usta.

Poljubio sam je. Oči su joj sijale u mene kao dve plave zvezde. Osećao sam se kao u crkvi.

Četvrto poglavlje

– Imaš tople vode?

– Šta je s kupatilom?

– Nik je tamo.

– O! Nasuću ti malo iz čajnika. On voli pun bojler kad se kupa.

Odigrali smo sve kao priču. Bilo je oko deset uveče i zatvorili smo lokal, a Grk je bio u kupatilu i spremao se za svoje subotnje kupanje. Ja sam imao da odnesem vodu gore u sobu i spremim se da se brijem, pa da se onda setim da sam ostavio kola napolju. Da potom odem u kola i svirnem joj jednom sirenom ako neko naide. Ona je imala da čeka dok ne čuje da je Grk ušao u kadu, pa da onda ode u kupatilo po peškiri i udari ga otpozadi u glavu vrećom za šećer u koju sam stavio kuglice iz kuglagera. Trebalo je prvobitno da ja to uradim, ali smo zaključili da on neće obraćati pažnju ako ona uđe u kupatilo, dok će, ako ja uđem, tražeći brijač, možda ustati iz kade da mi pomogne da ga nađem ili

tako nešto. Onda je trebalo da ga drži pod vodom dok se ne udavi, pa da ostavi česmu da curi, izađe kroz prozor na nadstrešnicu i spusti se dole merdevinama koje sam tamo postavio, pa da mi potom da onu vreću i ode u kuhinju. Ja ću onda da vratim kuglice u kutiju, da bacim vreću, uteram kola u garažu, odem gore u sobu i uzmem da se brijem. Ona će da sačeka da voda počne da kaplje dole u kuhinju, pa će me pozvati. Onda ćemo provaliti u kupatilo, zateći ga i pozvati doktora. Na kraju će, kako smo mislili, izgledati kao da se okliznuo u kadi, udario glavom i onesvestio se, pa se udavio. Na tu sam ideju došao pročitavši neki članak u novinama u kom je neki čovek kazao kako ljudi najčešće dožive nesreću u kadi.

– Pazi, vrela je.

– Hvala.

Odneo sam šerpicu s vodom u svoju sobu, stavio je na komodu, pa izvadio pribor za brijanje. Potom sam otišao do kola, pa seo tako da vidim i put i prozor od kupatila. Grk je pevao. Palo mi je na pamet da bi valjalo da upamtim koju pesmu peva. Bila je to „Mother Machree“. Otpevao ju je jednom, pa opet iz početka. Pogledao sam ka kuhinji. Ona je i dalje bila tamo.

Iz krivine je izbio kamion s prikolicom. Svirnuo sam joj. Te su kamiondžije umele da svrate da pojedu nešto, a bili su od onih što ti lupaju na vrata dok ne otvoriš. Ovaj je produžio dalje. Naišlo je još dvoje-troje kola. Nisu se zaustavljala. Ponovo sam pogledao ka kuhinji i sad je nije bilo tamo. U spavaćoj sobi se upalilo svetlo.

Onda sam iznenada opazio da se nešto kreće kod trema. Umalo da zatrubim, no onda sam video da je

to mačka. Bila je to samo obična siva mačka, ali me je uzdrkala. Poslednje što sam tad želeo da vidim bila je mačka. Nestala je na minut, pa se opet pojavila, njuškajući oko merdevina. Nisam hteo da sviram jer je to bila samo mačka, ali nisam želeo da se mota oko merdevina. Izašao sam iz kola i otišao i oterao je.

Taman sam pošao nazad kad se mačka vratila i počela da se penje uz merdevine. Oterao sam je, a ona je pobegla ka kućicama. Ponovo sam pošao ka kolima, no onda sam zastao i sačekao da vidim hoće li da se vrati. Uto je iz krivine izbio policajac na motoru. Video me je kako stojim tamo, pa je ugasio motor i poterao ga ka meni pre nego što sam stigao da se mrdnem. Zaustavio se između mene i auta, pa nisam mogao da svirnem.

– Odmaraš malo?

– Izašao da uteram kola u garažu.

– Jesu to tvoja kola?

– Ne, od tipa za kog radim.

– Okej. Samo proveravam.

Osvrnuo se okolo, pa ugledao nešto. – Nek sam proklet! Gle ti ono!

– Šta to?

– Đavolja mačka se penje uz merdevine!

– Ha.

– Volim ja mačke. Stalno nešto smeraju.

Navukao je rukavice, pogledao u noć, nagazio na pedalu nekoliko puta i odvezao se. Čim mi se izgubio iz vida, bacio sam se na sirenu. Zakasnio sam. Na tremu je buknuo plamen i sva su se svetla u kući pogasila.

Kora je užasnuto zavriskala iz kuće. – Frenk! Frenk!
Nešto se desilo!

Otrčao sam u kuhinju, ali tamo je bio mrkli mrak, a ja u džepu nisam imao šibice, pa sam morao da napipavam put. Susreli smo se na stepeništu, ona je silazila, ja sam se peo. Ponovo je vrisnula.

– Tiho! Ućuti pobogu! Jesi li uradila ono?

– Jesam, ali je nestalo svetla i nisam ga držala pod vodom!

– Moramo da ga povratimo! Naišao je pandur i video merdevine!

– Zovi doktora!

– Ti ga zovi, a ja ću ga izvaditi odande!

Sišla je u prizemlje, a ja sam se popeo na sprat. Otišao sam u kupatilo i nagnuo se nad kadu. Ležao je u njoj, ali glava mu nije bila pod vodom. Pokušao sam da ga izvadim. Đavolski sam se mučio. Bio je sav klizav od sapunice, pa sam morao da uđem u vodu da bih ga podigao. Za sve to vreme slušao sam je kako dole razgovara sa operaterom. Nisu je prebacili na doktora, već na policiju.

Podigao sam ga i prebacio preko ivice kade, pa izašao iz nje, odvukao ga u spavaću sobu i položio na krevet. Potom je došla i ona, pa smo našli šibice i upalili sveću. Onda smo se dali na posao. Ja sam mu obmotao glavu mokrim peškirim, a ona mu je masirala ručne zglobove i stopala.

– Šalju kola hitne pomoći.

– Dobro. Je l' te video?

– Ne znam.
– Jesi li mu prišla otpozadi?
– Mislim da jesam. Ali onda se svetlo ugasilo i ne znam šta se desilo. Šta si uradio sa svetlom?

– Ništa. Pregoreo je osigurač.
– Frenk, bolje da se ne povrati.
– Mora da se povrati. Ako umre, propali smo. Kažem ti, onaj pandur je video merdevine. Ako umre, znaće. Ako umre, uhvatiće nas.

– Ali šta ako me je video? Šta će reći ako se povrati?
– Možda nije. Moramo samo da mu uvalimo priču i to je sve. Bila si ovde i svetlo je nestalo i čula si kako se okliznuo i pao i nije ti odgovarao kad si ga dozivala. A onda si pozvala mene i to je sve. Ma šta da on kaže, ti se drži te priče. Ako je išta i video, samo mu se pričinilo, to je sve.

– Što hitna pomoć ne dolazi?
– Doći će.

Čim je hitna pomoć došla, prebacili su ga na nosila i strpali u kola. Ona je pošla s njima. Ja sam ih pratilo kolima. Na pola puta do Glendejla sustigao nas je jedan policajac na motoru i pošao ispred nas. Vozili su sto deset na sat i nisam mogao da ih pratim. Kad sam stigao do bolnice, već ću ga iznosili, a policajac je upravljao operacijom. Kad me je video, trgao se i zagledao u mene. Bio je to isti onaj od pre.

Uneli su ga u bolnicu, stavili na kolica i odgurali u operacionu salu. Kora i ja smo seli u čekaonicu. Ubrzo potom došla je jedna sestra i sela s nama. Onda je došao i policajac dovevši i narednika. Uporno su zurili u mene. Kora je pričala sestri šta se desilo. – Bila sam

tamo, mislim u kupatilu, došla sam po peškir, a onda kao da je pukla puška i svjetlo je nestalo. Bože kako je strašno puklo! A onda sam čula kako je pao. Stajao je dotle, hteo je da pusti vodu. Dozivala sam ga, ali mi nije odgovarao, a bio je mrkli mrak i ništa nisam videla i nisam znala šta se desilo. Pomislila sam da ga je možda udarila struja ili tako nešto. Onda me je Frenk čuo kako vrištim, pa je došao i izvukao ga, a ja sam pozvala hitnu pomoć i ne znam šta bih radila da nisu onako brzo došli.

– Uvek brzo dođu kad je hitan slučaj.

– Tako se plašim da se teško povredio.

– Ne verujem. Upravo ga snimaju na rendgenu. Tu se sve vidi. Ali ne verujem da je teško povređen.

– O bože, nadam se da nije.

Policajci nisu progovarali ni reč. Samo su sedeli i gledali nas.

Izgurali su ga iz sale, a glava mu je bila obavijena zavojem. Uveli su ga u lift, a sa njima smo ušli i Kora, ja, sestra i policajci, pa su ga odveli gore i smestili u sobu. Svi smo ušli sa njima. U sobi nije bilo dovoljno stolica, pa je sestra otišla i donela još koju dok su ga prebacivali na krevet. Svi smo seli. Neko je nešto kazao, ali sestra ga je utišala. Došao je neki doktor, bacio pogled, pa otišao. Sedeli smo tamo đavolski dugo. Onda mu je prišla sestra i pogledala ga.

– Mislim da dolazi svesti.

Kora me je pogledala, a ja sam brzo odvratio pogled. Policajci su se nagli ka njemu da čuju šta će reći. Otvorio je oči.

– Je l' vam bolje?

Nije kazao ništa niti je iko drugi progovarao. Bilo je tako tiho da sam čuo kako mi srce tuče u ušima. – Zar ne prepoznajete svoju ženu? Evo je. Zar vas nije sramota što ste pali u kadi kao dete samo zato što se ugasilo svetlo? Žena je ljuta na vas. Zar nećete ništa da joj kažete?

Napregao se da nešto kaže, ali nije mogao. Prišla mu je sestra i počela da ga hladi. Kora ga je uhvatila za ruku i potapšala je. Ležao je minut-dva zatvorenih očiju, a onda je ponovo počeo da miče usnama i pogledao u sestru.

– Samo se smrklo.

Kad nam je sestra rekla da on sad mora da miruje, poveo sam Koru dole i smestio je u kola. Čim smo krenuli, onaj policajac je pošao za nama na motoru.

– Sumnja u nas, Frenk.

– To je onaj isti. Znao je da nešto nije u redu čim me je ugledao kako stojim tamo i držim stražu. I dalje tako misli.

– Šta ćemo da radimo?

– Ne znam. Sad sve zavisi od onih merdevina, da l' će skapirati šta su tamo tražile. Šta si uradila sa onom vrećom?

– Evo mi je ovde, u džepu haljine.

– Gospode bože! Da su te tamo uhapsili i pretresli, bili bismo gotovi.

Dao sam joj nož da preseče uzicu i izvadi kuglice. Onda sam joj rekao da ode pozadi, podigne zadnje

sedište i stavi vreću ispod njega. Izgledaće kao krpa kakvu svako ima kod alata.

– Ostani pozadi i drži onog pandura na oku. Ja ću da pobacam kuglice u žbunje jednu po jednu, a ti gledaj da li je išta primetio.

Ona je gledala, a ja sam vozio levom rukom, a desnu naslonio na volan. Izbacio sam kuglicu, piknuo sam je kao kliker, pa je odletela kroz prozor preko puta.

– Je l' se osvrnuo?

– Nije.

Pobacao sam i ostale, na svakih par minuta po jednu. Ništa nije primetio.

Stigli smo do kuće, a ona je i dalje bila u mraku. Nisam bio stigao ni da potražim osigurače, a kamoli da ih zamenim. Kad sam se zaustavio, policajac se provezao pored nas i stigao do kuće pre mene. – Druže, baciću pogled na razvodnu tablu.

– Naravno. I sam ću pogledati.

Sve troje smo došli tamo i policajac je uključio bateriju. Smesta je čudno zastenjao i čučnuo. Na zemlji je ležala mačka sa sve četiri uvis.

– Baš gre'ota! Ubila ju je namrtvo.

Uperio je bateriju pod nadstrešnicu, pa prešao svetlom duž merdevina. – Da, to je to. Sećaš se? To je ona što smo je videli. Sišla je s merdevina na razvodnu kutiju i struja ju je ubila namrtvo.

– Jeste, to je to. Samo što si otišao kad se to desilo. Puklo je kô iz pištolja. Nisam stigao ni kola da premestim.

– A ja se već odvezao.